

Вищий навчальний заклад

**Університет економіки та права "КРОК"****ЗАТВЕРДЖУЮ****Заступник голови Приймальної комісії****Н.М. Літвін****2021 р.****ПРОГРАМА****фахового випробування****для вступу на навчання за спеціальностями****051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування»,****072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,****075 «Маркетинг», 241 «Готельно-ресторанна справа»,****076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність»***для здобуття освітньо-професійного ступеня**фахового молодшого бакалавра**на основі диплому кваліфікованого робітника*

Автор: Гофман М.О., канд. екон. наук, доцент

**РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО**

на засіданні циклової комісії з економіки та підприємництва

(протокол № 7 від «30» березня 2021 р.)

Голова циклової комісії  Гофман М.О.

## **ВСТУП**

Прийом вступників, які мають диплом кваліфікованого робітника для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня фахового молодшого бакалавра за спеціальностями «Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Маркетинг», «Готельно-ресторанна справа», «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» (на 2 курс) проводиться за результатами фахового вступного випробування з дисципліни **«Основи галузевої економіки та підприємництва»**.

## **ЗМІСТ ПРОГРАМИ**

### **Тема 1. Вступ. Основні поняття галузевої економіки та підприємництва**

Основні завдання курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва». Значення економічних знань для робітників у сучасний період розвитку економіки України.

Стан та проблеми становлення національної економіки України. Перспективи розвитку економіки України.

Основні економічні терміни та поняття.

Економіка та її місце в суспільному житті. Типи економічних систем. Поняття «Національна економіка», її зміст та межі. Суб'єкти національної економіки та їх інтереси. Багатоукладність економіки. Товарне виробництво, його типи та види.

Поняття галузевої економіки. Структура галузевої економіки України. Чинники формування структури галузевої економіки. Закони галузевої економіки і підприємства. Розвиток товарно-грошових відносин на сучасному етапі. Конкуренція – найважливіша властивість ринку. Інфляція, причини та наслідки.

## **Тема 2. Ринок та ринкові відносини**

Поняття, сутність ринку, його роль. Принципи ринкової економіки. Функції та структура ринку. Умови функціонування ринку. Ринкова інфраструктура та її функції. Закон попиту та пропозицій у системі законів ринкової економіки. Суть соціально орієнтованої ринкової економіки. Економічна роль держави в умовах ринку.

## **Тема 3. Підприємництво**

Підприємництво – соціально-економічна основа ринкової економіки. Організаційно-економічні форми підприємництва. Особливості підприємництва у галузі та тенденції його розвитку. Розвиток і види підприємств. Умови та порядок створення, реорганізація та ліквідація підприємств. Фонди підприємств. Поняття підприємства. Основи правового забезпечення діяльності підприємства. Визначення мети і завдання підприємства. Критерії класифікації підприємств. Види підприємств. Приватні колективні і державні підприємства. Акціонерні товариства.

## **Тема 4. Економічні показники виробництва**

Ефективність, як економічна категорія: суть, структура, чинники зростання ефективності виробництва. Показники ефективності виробництва.

Витрати виробництва. Собівартість продукції та шляхи її зниження. Поняття про ціни та їх види. Фактори підвищення та зниження цін. Особливості регулювання цін на продукцію.

Дохід та його економічна природа. Види доходу. Розподіл та використання доходу на підприємстві.

Рентабельність виробництва, суть, показники. Фактори, що впливають на підвищення прибутковості підприємства. Система

оподаткування доходів підприємства. Класифікація податків. Механізм оподаткування. Особливості оподаткування в умовах ринкових відносин. Пільги при оподаткуванні доходів.

### **Тема 5. Трудові ресурси**

Трудові ресурси та їх використання. Продуктивність праці, показники та їх визначення. Зайнятість населення, сучасні проблеми, нові підходи і форми регулювання. Регулювання відносин зайнятості. Служби зайнятості в Україні.

Безробіття, його форми. Міграція населення.

Ринок праці. Особливості його формування у країнах з різним рівнем розвитку економіки. Регулювання відносин на ринку праці на підставі систем колективних договорів.

Роль підготовки кадрів. Удосконалення системи професійного навчання робітничих кадрів, перепрофілювання та підготовка конкурентоспроможних робітників з урахуванням суспільних потреб – основа соціального захисту.

### **Тема 6. Організація і оплата праці**

Форми організації праці. Організація робочого місця. Раціональний режим праці і відпочинку.

Норми праці, порядок їх встановлення і перегляду.

Тарифна система та її елементи. Класифікаційні розряди, категорії, порядок їх присвоєння.

Заробітна плата, її форми і система. Види заробітної плати. Матеріальне стимулювання працівників залежно від наслідків господарювання.

Права працівників на оплату праці та її захист. Законодавство про оплату праці. Мінімальна заробітна плата. Заробітна плата в умовах

ринкової економіки. Реальна заробітна плата і захист від інфляції.  
Суспільні фонди споживання.

Складові доходів населення. Бідність. Медичне страхування.  
Соціальні гарантії вивільнюваним працівникам та незайнятому населенню. Проблеми соціального захисту.

### **Тема 7. Власність та її економічна сутність**

Власність та її економічна сутність. Об'єкти та суб'єкти власності.  
Форми і різновиди власності. Відносини власності в Україні. Новітні тенденції у розвитку відносин власності в Україні та у світі.

Роздержавлення та приватизація. Відтворення суспільного продукту.  
Національний дохід.

## **Перелік запитань для проведення контролю знань**

1. Стан та проблеми становлення національної економіки України.
2. Перспективи розвитку економіки України.
3. Економіка та її місце в суспільному житті.
4. Типи економічних систем.
5. Суб'єкти національної економіки та їх інтереси.
6. Товарне виробництво, його типи та види.
7. Поняття галузевої економіки.
8. Структура галузевої економіки України.
9. Чинники формування структури галузевої економіки.
10. Розвиток товарно-грошових відносин на сучасному етапі.
11. Конкуренція – найважливіша властивість ринку.
12. Інфляція, причини та наслідки.
13. Поняття, сутність ринку, його роль.
14. Принципи ринкової економіки.
15. Функції та структура ринку.
16. Умови функціонування ринку.
17. Ринкова інфраструктура та її функції.
18. Закон попиту та пропозицій у системі законів ринкової економіки.
19. Економічна роль держави в умовах ринку.
20. Поняття та ознаки підприємництва.
21. Організаційно-економічні форми підприємництва.
22. Умови та порядок створення підприємств.
23. Поняття підприємства.
24. Основи правового забезпечення діяльності підприємства.
25. Визначення мети і завдань підприємства.
26. Види підприємств.
27. Акціонерні товариства.
28. Ефективність, як економічна категорія: суть та чинники зростання ефективності виробництва.

29. Показники ефективності виробництва.
30. Витрати виробництва.
31. Собівартість продукції та шляхи її зниження.
32. Поняття про ціни та їх види.
33. Фактори підвищення та зниження цін.
34. Особливості регулювання цін на продукцію.
35. Дохід та його економічна природа.
36. Сутність прибутку підприємства.
37. Розподіл та використання прибутку на підприємстві.
38. Рентабельність виробництва, суть, показники.
39. Фактори, що впливають на підвищення прибутковості підприємства.
40. Система оподаткування доходів підприємства.
41. Класифікація податків.
42. Особливості оподаткування в умовах ринкових відносин.
43. Трудові ресурси та їх використання.
44. Продуктивність праці, показники та їх визначення.
45. Зайнятість населення, нові підходи і форми регулювання.
46. Регулювання відносин зайнятості.
47. Безробіття, його форми.
48. Ринок праці та особливості його формування.
49. Форми організації праці.
50. Організація робочого місця.
51. Норми праці, порядок їх встановлення і перегляду.
52. Тарифна система та її елементи.
53. Заробітна плата, її форми і система.
54. Матеріальне стимулювання працівників залежно від наслідків господарювання.
55. Законодавство про оплату праці.
56. Реальна заробітна плата і захист від інфляції.
57. Власність та її економічна сутність.

58. Форми і різновиди власності.
59. Новітні тенденції у розвитку відносин власності в Україні та у світі.
60. Відтворення суспільного продукту.



**Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні  
Таблиця відповідності балів та критеріїв оцінювання**

**відповідей на вступному випробуванні**

**з дисципліни «Основи галузевої економіки та підприємництва»**

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)	Критерії оцінювання
1	2	3	4
відмінно	5	12-10	Глибоке і всебічне знання матеріалу програми вступного випробування, грамотне і логічне його викладення, уміння на основі теоретичних знань робити узагальнення і практичні висновки, наявність наукового підґрунтя й уміння творчо застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань.
добре	4	9-7	Повне знання матеріалу програми вступного випробування, відсутність істотних недоліків логічного характеру, а також уміння на основі теоретичних висновків робити практичні дії та узагальнення.
задовільно	3	6-4	Відносно повне знання матеріалу програми вступного випробування, наявність окремих істотних помилок при відповіді на питання.
незадовільно	2	1-3	Низький рівень засвоєння матеріалу програми вступного випробування, наявність істотних помилок при відповіді на питання, що свідчать про невірне розуміння суті проблеми, відсутність вміння пов'язувати теорію з практикою.

## ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вступ до економічної теорії [Текст] : підручник / [З. Ватаманюк, С. Панчишин, О. Ватаманюк та ін.] ; за ред. З. Ватаманюка. - Вид. 3-тє, доповн. - Львів : Новий Світ-2000, 2010. - 501 с.
2. Гетьман О.О. Економіка підприємства : Навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. - 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 488 с.
3. Гой І. В. [http://irbis.kneu.edu.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis\\_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Підприємництво](http://irbis.kneu.edu.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Підприємництво) [Текст] : навч. посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницький нац. ун-т. - К. : Центр учбової літератури, 2013. - 368 с.
4. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук ; М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. екон. ун-т. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
5. Економіка: Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів / В.Г. Мельничук, Г.О. Ковальчук, В.О. Огнев'юк). – К.: Навчальна книга, 2005. – 286 с.
6. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка / За ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. - К., 2006. – 320 с.
7. Загальна економіка: Підручник для 10 –11 класів середніх загальноосвітніх закладів / За ред. Радіонової І.Ф. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2007. – 364 с.
8. Збарський В. К. <http://www.e-catalog.name/x/x/x.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=KROK&P21DBN=KROK&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Основи підприємництва та бізнесу> [Текст] : підручник / В.К. Збарський, О.І. Стешук. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 464 с.
9. Іванілов О. С. [http://www.irbis.kneu.kiev.ua/cgi-bin/cgi/cgiirbis\\_32.exe?Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=](http://www.irbis.kneu.kiev.ua/cgi-bin/cgi/cgiirbis_32.exe?Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=)

1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Економіка підприємства [Текст] : підручник / О. С. Іванілов. - 2-ге вид. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 727 с.

10. Касьяненко Л. М. Економічна теорія : навч. посіб. / Л.М. Касьяненко. – К. : Цул, 2015. – 224 с

11. Колот В. М.

12. Основи економіки: Навч. посібник /О.О.Беляєв, А.С.Бєбєло, В.М.Сукновалєнко та ін. – К.: КНЕУ, 2006 – 286 с.

13. Основи підприємництва: теорія і практика [Текст] : навчальний посібник / В. Г. Воронкова [та ін.]. - Львів : Магнолія 2006, 2009. - 454 с.

14. Отрошко О. В. [15. Сірко А. В. \[16. Тирпак І. В.\]\(http://irbis.kneu.edu.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis\_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Економічна теорія. Політекономія \[Текст\] : навч. посіб. / А. В. Сірко ; М-во освіти і науки України. - Київ : Центр учб. літ., 2014. - 414 с.</a></p></div><div data-bbox=\)](http://www.irbis.kneu.kiev.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Основи економічної теорії [Текст] : навч. посіб. / О. В. Отрошко. - 2-ге вид., переробл. та доповн. - К. : Знання, 2013. - 335 с.</a></p></div><div data-bbox=)

1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Основи економіки та організації підприємництва [Текст] : навч. посібник / І. В. Тирпак, В. І. Тирпак, С. А. Жуков ; М-во освіти і науки України, Ужгородський нац. ун-т, Мукачівський держ. ун-т. - К. : Кондор, 2011. - 284 с.

17. Уразов А. У. [http://www.irbis.kneu.kiev.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis\\_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Основи економічної теорії](http://www.irbis.kneu.kiev.ua/cgi-bin/cgi64/cgiirbis_64.exe?LNG=&Z21ID=&I21DBN=BOOKS&P21DBN=BOOKS&S21STN=1&S21REF=3&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Основи економічної теорії) [Текст] : навч. посібник / А. У. Уразов, І. В. Саух, О. І. Вікарчук ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т імені Івана Франка. - 3-тє вид. - К. : Центр учбової літератури, 2014. - 312 с.

18. Чухно А. А. Економічна теорія [Текст] : [у 2-х т.] / А. А. Чухно ; М-во фінансів України, Академія фінансового управління. - К. : ДННУ АФУ, 2010 - .Т. 1. - 2010. - 510 с.

19. Ястремський О.І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки. - К., 2008. – 260 с.